

Gemeente Boxmeer

Onderwerp:

Voorstel tot het vaststellen van het uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei, en akkoord te gaan met de biosfeernominatie Maasheggen van het UNESCO MAB programma.

Nummer:

.

AAN de raad van de gemeente Boxmeer

Boxmeer, 23 mei 2017

Aanleiding

Op 26 februari 2015 heeft de raad voor het onderwerp "Vaststelling van de te hanteren uitgangspunten bij de opstelling van het Integraal Uitvoeringsprogramma Maasheggen" het volgende besloten: "Alvorens een definitieve aanvraag UNESCO biosfeer in te dienen, als mede het uitvoeringsprogramma, dient de raad hierover nog een besluit te nemen".

Nadere toelichting

1.1 *Het voorstel past in ingezet beleid*

Vanaf de beeldvormende vergadering op 18 september 2014 tot het besluit van de raad op 26 februari 2015 om te komen tot één integraal uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei en een nominatie voor de UNESCO MAB Maasheggen, is er sprake van continuering van het ingezette beleid.

1.2 *Van visie vorming tot uitvoeringsprogramma*

De basis van het ingezette beleid dateert al vanaf 2005 met de vaststelling van de nog steeds actuele visie "Ruimte voor herinnering in de Noordelijke Maasvallei". Met deze visie ligt er een basis voor de ontwikkeling en het beheer van de Noordelijke Maasvallei vanuit een cultuurhistorisch perspectief. De stuurgroep Noordelijke Maasvallei heeft geconcludeerd dat de visie nog steeds actueel is en dat het uitvoeringsprogramma de basis is om gezamenlijk te werken aan samenhangende doelen op economie, wonen, toerisme & recreatie, landschap, cultuurhistorie, landbouw, water en duurzaamheid. Met als resultaat een uniek, divers en aaneengesloten gebied van Groen-Blauwe structuren met de potentie voor een UNESCO-biosfeerstatus.

1.3 *Integraal afgestemd*

Zowel de UNESCO MAB Maasheggen nominatie als ook het uitvoeringsprogramma is integraal afgestemd in de stuurgroep(extern). Intern is het afgestemd in de sector Ruimte en met de afdeling Communicatie. De stuurgroep is akkoord met het uitvoeringsprogramma en met de UNESCO nominatie en heeft zich uitgesproken om een vervolg te geven aan het uitvoeringsprogramma. Naast de stuurgroep is ook de UNESCO Commissie Nederland bij de voorbereiding betrokken geweest voor ondersteuning. Daarnaast is de raad op 30 januari 2017 (R-RE/2016/1535) voor het laatst geïnformeerd over het UNESCO proces.

1.4 *Argumenten*

Het uitvoeringsprogramma kent verschillende thema's, voor de UNESCO biosfeerstatus doorloopt de Maasheggen als het ware een gebiedsproces. Dergelijke processen kennen verschillende argumenten om deze te initiëren. Enkele argumenten zijn:

- Hoogwateropgave (Deltaproces). Dit proces op de schaal van de Noordelijke Maasvallei biedt meer kansen dan een ieder apart.
- Duurzame landbouw. Biedt op een gezamenlijke en grotere schaal meer kansen voor de landbouw dan lokale initiatieven.

- Economische mogelijkheden (bedrijvigheid/ wonen, recreatie en cultuurhistorie). Activiteiten koppelen aan een internationale status biedt mogelijkheden voor het vermarkten van het gebied.

1.5 *Beoogd effect*

Voor het verkrijgen van een UNESCO MAB status voor de Maasheggen dienen ambities en doelen te worden beschreven. Bij het benoemen van de ambities en doelen worden de beoogde effecten verwoord. Er is sprake van een scope van 10 jaar. Belangrijk effect is publiciteit en de wijze waarop de regio hierop is voorbereid.

Doeltreffendheid/ doelmatigheid

Bij een positief besluit van de raad om het Uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei vast te stellen en de nominatie in te dienen bij de UNESCO Commissie Nederland, besluit de gemeente Boxmeer het gebiedsproces Maasheggen te willen uitvoeren met een biosfeerstatus. Hiermee zetten de gemeente Boxmeer en haar partners een grote stap om de Maasheggen en het Land van Cuijk, nationaal en internationaal op de kaart te zetten.

Rol van de gemeente

Beslisser.

Alternatieven en afwegingen

1.1 *Beleid*

Bij de argumenten is verwoord dat het past in het ingezette beleid. Het uitvoeringsprogramma en een mogelijke UNESCO biosfeerstatus vragen om een afweging te maken voor een lange continuering van dit beleid met bestuurlijk daadkracht.

1.2 *Nu of nooit*

Op dit moment is er slechts één MAB gebied in Nederland, De Waddenzee. Nergens in Nederland en West Europa is er een gebied te vinden, zoals de Maasheggen. Tijdens het EuroMAB 2017 congres in de Dordogne waren de leden aangenaam verrast met de vertegenwoordiging uit Nederland. Het nu of nooit moment bestaat uit het feit dat de stuurgroep de UNESCO nominatie ondersteunt, er nu dynamiek zit in het gebied op tal van fronten, en het enorme enthousiasme bij de UNESCO Commissie Nederland omdat er sinds de Waddenzee geen nominatie meer heeft plaatsgevonden. Daarnaast zal aan de stuurgroep leden gevraagd worden om een schriftelijke ondersteuning van de nominatie. Hoe groter het lokale draagvlak hoe beter dit is. Het MAB programma gaat uit van dynamiek en lokaal draagvlak in de regio, niet alleen van de geëigende partijen maar juist van organisaties met een economische achtergrond.

1.3 *Afwijkend standpunt*

Tijdens het EuroMAB 2017 congres, werd duidelijk dat ook bij andere gebieden met een biosfeerstatus er geen sprake is van een volledig draagvlak. Logisch, er zijn altijd partijen, organisaties die een afwijkend standpunt hebben of zich niet kunnen vinden in het gebiedsproces. Geadviseerd werd dit bij de aanvraag te melden en te beschrijven op welke wijze zij betrokken kunnen worden bij het proces. De stuurgroep en de gemeente Boxmeer hebben meerdere pogingen ondernomen om ZLTO-Boxmeer te bewegen bij de vergaderingen te zijn. Tot op heden is dit niet gelukt. Wel is er recentelijk een bestuurlijk overleg geweest tussen de gemeente Boxmeer en de ZLTO-Boxmeer om deze te informeren. De ZLTO-Boxmeer heeft twijfels over de biosfeerstatus. Zij kan zich niet voorstellen dat er geen nieuwe regels worden toegevoegd. Tijdens het overleg van 19 april 2017 heeft de gemeente dit nogmaals bevestigd. Regels worden gemaakt door overheden en niet door UNESCO, en deze vraagt ook niet om extra regels toe te voegen. Gezien het feit dat er veel processen lopen in de Maasvallei geeft de gemeente Boxmeer aan dat het van belang is dat de ZLTO aan de bestuurlijke tafel zit van de stuurgroep Noordelijke Maasvallei. Het biedt de ZLTO de kans om ook naar de toekomst te kijken en te komen met nieuwe duurzame ideeën. ZLTO geeft aan zich te beraden op dit verzoek.

1.4 Juridische en financiële risico's

Van belang is te weten dat UNESCO, bijvoorbeeld Werelderfgoed en Man And Biosphere(MAB) geen regels toevoegt. Kort gezegd: wat nu (wettelijk) is toegestaan is ook toegestaan met biosfeerstatus. Omgekeerd geldt het zelfde wat nu (wettelijk) niet is toegestaan is ook niet toegestaan met een biosfeerstatus.

Er wordt nu vanuit de gemeente Boxmeer samen met de partners voor 2017 tot en met 2018 bij AgriFood Capital een subsidie aangevraagd. Het benodigde geld wordt gebruikt voor het proces. Dit procesgeld zal bij een biosfeerstatus structureel moeten worden, dit wordt gebruikt voor de bestuurlijke organisatie met een onafhankelijk voorzitter en een procesmanager om de ambities en doelen te realiseren. Bij het verkrijgen van een biosfeerstatus is er sprake van tussentijdse rapportages van de ambitie en bereikte doelen. Na 10 jaar is er sprake van een herijking van de status met nieuwe ambities en een nieuwe toekenning van de status.

Wettelijke basis

Gemeentewet.

Financiën

Dit voorstel betreft de nominatie indiening voor een Unesco MAB status en de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei.

Voor het uitrollen van het uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei zijn middelen nodig. Enerzijds is er sprake van procesgeld voor de begeleiding anderzijds zijn er middelen nodig voor de uitvoering van projecten zoals benoemd in het projectenboek.

Voor de procesgelden t/m 2018 is zowel een bijdrage van de partners gevraagd en een subsidiebijdrage bij AFC ingediend.

In de kadernota zijn de benodigde middelen voor de uitvoering van projecten zoals benoemd in het projectenboek meerjarig opgenomen. Voor het jaar 2018 betreft het een bedrag van € 70.000 dat incidenteel wordt gedekt uit de reserve reconstructie.

Afstemming andere projecten / derden

Dit voorstel is op 23 mei 2017 besproken en akkoord bevonden door het college.

Externe afstemming

Alle betrokken partijen van de stuurgroep staan achter dit voorstel. Uitzondering is de ZLTO-Boxmeer(zie afwijkend standpunt). De afdeling Communicatie van de gemeente Cuijk is in samenwerking met de afdeling Communicatie van de gemeente Boxmeer betrokken bij dit proces. De gemeenteraad van Cuijk besluit op 10 juli a.s. over de nominatie.

Voorlichting

De managementletter kent een onderdeel communicatiestrategie. De afdelingen Communicatie van de gemeenten Cuijk en Boxmeer zijn hierbij betrokken.

Voorstel

Aan de raad voor te stellen om het uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei vast te stellen. Daarnaast aan de raad voor te stellen dat het college de biosfeernominatie Maasheggen van het UNESCO MAB programma kan indienen bij de UNESCO commissie Nederland.

Burgemeester en wethouders van Boxmeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. ir. H.P.M. van de Loo

K.W.T. van Soest

Bij het voorstel tot het vaststellen van het uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei, en akkoord te gaan met de biosfeernominatie Maasheggen van het UNESCO MAB programma horen de volgende bijlagen.

1. R-RE/2017/1199 Uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei
2. R-RE/2017/1200 Projectenboek noordelijke Maasvallei
3. R-RE/2017/1207 Adviesnota college
4. R-RE/2017/1209 Raadsbesluit
5. R-RE/2017/1210 Managementletter